

ЕНГИЛ БОШ МИЯ ЖАРОҲАТИ ЎТКАЗГАН БЕМОРЛАРНИНГ ҲАЁТ СИФАТИНИ ДИНАМИКАСИ

Мирзаева Н.С
Рахимов А.Э
ТТА Урганч филиали

Ишдан максад: Енгил бош мия жароҳатлари ўтказган bemorlarning ҳаёт сифатини динамикасини ўрганиши.

Илмий тадқиқот материаллари ва усуллари. Хоразм вилояти кўп тармоқли тиббиёт маркази ва Республика шошилини тиббий ёрдам илмий маркази Хоразм филиали бўлимларида даволанганд 173 нафар ва назорат гуруҳдаги 30 нафар, жами 203 нафар bemorlar рўйхатга олинди.

Тадқиқотнинг предмети енгил бош мия жароҳати ўтказган ва бош мия жароҳати ўтказмаган назорат гуруҳдаги bemorlarдан иборат бўлди.

Олинган натижалар ва уларнинг муҳокамаси: . Касаллик даврларини ўткир (2 ҳафтагача), эрта тикланиш (6 ойгча) ва кечки тикланиш даврлари (6 ойдан кейин) бўйича таҳлил қилинди. Олинган натижалар шуни кўрсатдики, ҳаракат кўринишдаги муаммолар ўткир даврда 64 bemorda (77,1%) аниқланди, қолган 19 нафар bemorda (22,9%) муаммолар кузатилмади. Эрта тикланиш давридаги bemorlarда ҳаракатчанлик бўйича 38 нафар bemorda (45,7%) ва кечки тикланиш даврида 19 нафар bemorda (22,8%) ўртacha ва юқори аҳамиятли муаммолар аниқланди. Ўз ўзига хизмат қилиш бўйича ўткир даврда 42 нафар bemorda (50,6%), эрта тикланиш даврида эса 28 нафар bemorda (33,7%) ва кечки тикланиш даврда эса 25 нафар (30,1%) bemorda ўртacha ва юқори аҳамиятли муаммолар аниқланди. Кундалик ҳаётдаги фаоллийк ўткир даврда 76 нафар bemorda (91,5%), эрта тикланиш даврда 56 нафар bemorda (67,4%) ва кечки тикланиш даврда эса 10 нафар (12%) bemorda асосан ўртacha аҳамиятли муаммолар аниқланди. Асосий муаммолар фақатгина ўткир даврга эмас, балки эрта тикланиш ва кечки тикланиш даврларида ҳам кузатилиши мумкин.

Хулоса: ЕБМЖ ўтказган bemorlarда ҳаёт сифати кўрсаткичлари жуда кўп омилларга боғлиқ экан. Енгил бош мия жароҳат ўтказган bemorlarning ҳаёт сифати фақатгина жароҳатнинг клиник кўринишига боғлиқ бўлмасдан, балки жароҳатдан кейинги даврга ҳам боғлиқдир. Енгил бош мия жароҳати ўтказган bemorlarда bemorlarning ҳаёт сифатини ўз ватида текширилиши, шунингдек унга таъсир қилувчи клиник ва клиник бўлмаган омилларнинг

бартараф этилиши ногиронлик ҳалатининг камайтириб, ижтимоий-иктисодий муаммоларни олдини олишга имкон яратади.

АДАБИЁТЛАР:

1. Алимова М. М. и др. Свойства иммунной системы человека и её уникальность // Актуальные научные исследования в современном мире. – 2017. – №. 5-3. – С. 106-108.
2. Куурбанова Н. Н., Бахтиерова А. М., Тажибаева М. Биохимические основы повреждений малого кровообращения при сахарном диабете //Development and innovations in science. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 50-51.
3. Kurbanova N.N. et al. The effect of new plant hepatoprotectors on the level of proinflammatory cytokines in acute toxic liver damage. //International Journal of Psychosocial Rehabilitation. – Vol. 24, Issue 08, 2020. – Page. 8910-8920.
4. Navruzovna K. N. et al. Biochemical changes in hepatocyte subcellular fractions in experimental ischemic stroke // Вестник науки и образования. – 2019. – №. 7-2 (61). – С. 57-59. ООО «Олимп».
33. Damirovich, M. R., Ibragimovich, T. I., & Sattarovich, A. U. (2022). The Role Of Spiritual And Educational Events In Promoting The Ideas Of Religious Tolerance And International Health. Brazilian Journal of Implantology and Health Sciences, 4(5), 42-47.
34. Sattorovich, A. U. (2023). YOSHLARNI VATANPARVARLIK RUHIDA TARBIYALASHNING ASOSIY TAMOILLARI. PEDAGOGICAL SCIENCES AND TEACHING METHODS, 2(20), 232-234.
35. Abdusalomov, U. S., & Boltaboyev, A. (2020). GENERAL CHARACTERISTICS OF THE MILITARY COMMITTEES OF THE ARMED FORCES OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. Экономика и социум, (12 (79)), 10-13.
36. Abdusalomov, U. S. (2023). DEFENDING THE MOTHERLAND IS THE OBLIGATION OF EVERY CHILD. THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLD, 1(1), 6-9.
37. Sattarovich, A. U. (2022). We Should Follow the Example of Our Ancestors in Patriotism. Zien Journal of Social Sciences and Humanities, 6, 24-26.
38. Sattorovich, A. U. (2023). HARBIYLARNING KREATIV SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDA TA'LIMNING AHAMIYATI. SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 1(12), 96-100.

International scientific-online conference: INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS

39. Sattarovich, A. U. B. (2022). «HARBIY-VATANPARVARLIK TARBIYASINING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI». Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities, 10(11), 90-97.
40. Абдусаломов, У. С. (2023). ЗАЩИЩАТЬ РОДИНУ-ОБЯЗАННОСТЬ КАЖДОГО РЕБЕНКА. MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS, 5(5), 13-17.